

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om rundradioskatt och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 april 2012 regeringens proposition med förslag till lag om rundradioskatt och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 28/2012 rd) till finansutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har kommunikationsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (KoUU 8/2012 rd) återges efter betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- kommunikationsråd Elina Normo och konsultativ tjänsteman Elina Thorström, kommunikationsministeriet
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen

- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands Näringsliv rf
- biträdande direktör Seppo Reimavuo, Konkurrensverket
- direktör Anna Lundén, Företagarna i Finland rf
- verkställande direktör Teemu Lehtinen, Skattebetalarnas Centralförbund
- verkställande direktör Valtteri Niiranen, Mediernas Centralförbund
- verkställande direktör Lauri Kivinen, Rundradion Ab.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Kyrkostyrelsen
- Finlands Fastighetsförbund
- Finlands Kommunförbund
- Företagarna i Finland rf
- Skatteförvaltningen
- finansministeriet
- Rundradion Ab.

Konsumentverket, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Kommunikationsverket har meddelat att de inte har någon åsikt att anmärka i ärendet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om rundradioskatt. Avsikten är att genom en årlig skatt som ska betalas till staten samla in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Propositionen utgör ett led i ändringarna av finansieringen och styrningen av och tillsynen över Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet och dess uppgifter.

Enligt den föreslagna lagen ska en person som är allmänt skattskyldig i Finland och som under skatteåret har fyllt 18 år vara skyldig att betala en rundradioskatt på 0,68 procent av summan av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten, dock högst 140 euro. Skattebelopp som understiger 50 euro ska inte debiteras. Skatten ska dock beräknas utifrån den arbetsinkomst som har fastställts för en person enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare, om denna inkomst överstiger summan av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten.

Samfund och samfälliga förmåner ska vara skyldiga att betala 350 euro i skatt, om omsättningen för deras näringsverksamhet eller jordbruk eller motsvarande avkastning är minst 400 000 euro, och 700 euro, om omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 1 000 000 euro.

Skatten debiteras i samband med verkställandet av inkomstbeskattningen och tas liksom inkomstskatt ut vid förskottsuppbörden.

Lagen tillämpas inte på personer eller samfund som har sin hemkommun i landskapet Åland.

I lagen om beskattningsförfarande, lagen om förskottsuppbörd, lagen om skatteuppbörd, lagen om skatteredovisning och lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter görs behövliga ändringar som hänför sig till verkställandet av beskattningen, förskottsuppbörden av rundradioskatt, skatteuppbörden och redovisningen till skattetagare och till offentligheten och sekretessen i fråga om beskattningsuppgifter om rundradioskatt. Dessutom ändras i inkomstskattelagen bestämmelserna om inkomstskattesatsen för delvis skattefria samfund och i mervärdesskattelagen bestämmelserna om televisionsavgifter. Bestämmelser om rätten att dra av rundradioskatt för samfund fogas till lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och till inkomstskattelagen för gårdsbruk.

Propositionen hänför sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Rundradion Ab och lagen om statens televisions- och radiofond. Genom lagförslagen i den propositionen anges och trygkas bl.a. den årliga finansieringen av Rundradion Ab och genomförandet av finansieringen i praktiken.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft så snart som möjligt. Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2013, dock så att de temporära bestämmelserna om skattetagargruppernas utdelning tillämpas på redovisningen av samfundsskatten och på rättelser av redovisningarna för skatteåret 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker propositionen, men med ändringar i fråga om rundradioskatten för samfund.

Bakgrund

Propositionen med förslag till rundradioskatt och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den är en del av ett större paket med syftet att se över systemet för att finansiera

Rundradion Ab:s allmännyttiga tjänster. De andra lagförslagen i paketet — förslag till lagar om ändring av lagen om Rundradion Ab och lagen om statens televisions- och radiofond (RP 29/2012 rd) — behandlas för närvarande i kommunikationsutskottet. Alla lagarna avses träda i kraft samtidigt, vid ingången av 2013.

Målet vid beredningen var att ta fram en finansierings- och förvaltningsmodell som långsiktigt garanterar att Rundradions allmännyttiga tjänster utvecklas och är oavhängiga i nuvarande utsträckning. Fokus låg på en stabil finansieringsmodell, ett rättvist system och ett brett betalarunderlag. På detta sätt kan Rundradions roll som finländsk kulturproducent, pluralistisk och oberoende informationskanal och forum för yttrandefriheten tryggas.¹ Samtidigt kan avgiftsbördan lättas eller bibehållas nästan oförändrad för de flesta tack vare det breda betalarunderlaget.

Alla lagförslag i paketet bygger på det meddelande som godkändes av riksdagsgruppernas ordföranden och bostads- och kommunikationsminister Kiuru den 16 december 2011 och det principbeslut som statsrådet godkände utifrån meddelandet den 21 december 2011. Lösningarna innefattar de viktigaste riktlinjerna för finansieringen av den allmännyttiga verksamheten, styrningen och övervakningen av den och definitionen på allmännyttig verksamhet. Besluten i december byggde på en gemensam ståndpunkt som riksdagsgrupperna godkände i mars 2010 och den anknytande skrivningen i regeringsprogrammet för statsminister Katainens regering.

Den modell som man stannade för återspeglar Rundradions exceptionella roll bland statsbolagen. Tillsynen över bolaget ska gärna vara så bred som möjligt i parlamentariskt hänseende för att bolagets oberoende kan garanteras.² Också de finansiella lösningarna måste utformas med betoning på bolagets oberoende. Oavhängigheten i rundradioverksamheten lyfts också fram i meddelandet från kommissionen om till-

lämpningen av reglerna om statligt stöd på radio och tv i allmänhetens tjänst (2009/C 257/01).

Sammantaget rör det sig alltså om ett lagpaket med exceptionell bakgrund när det gäller beredningen. Att flera officiella arbetsgrupper under de senaste tio åren utrett alternativa sätt att finansiera rundradioverksamheten vittnar om propositionens betydelse. Av de främsta alternativen — heltäckande budgetfinansiering eller separat avgift eller skatt — har man nu valt en socialt sett mycket rättvis, bred skattemodell som löser de viktigaste frågorna om Rundradions finansiering på ett sätt som bedöms som hållbart.

Avgränsningar

Nedan går utskottet enbart in på de ändringsförslag som hör till dess behörighetsområde. Analysen omfattar därför inte de med avseende på frågekomplexet i sig viktiga frågorna om public service med anknytande styrning och tillsyn.

Utskottet tar heller inte upp de aspekter som gäller statsstöd eller konkurrens i fråga om finansieringen av rundradioverksamheten. De granskas ingående i motiven till RP 29/2012 rd. Där framgår bl.a. arbets- och näringsministeriets och Konkurrensverkets åsikter om propositionens acceptabilitet.³

Den tredje avgränsningen gäller landskapet Ålands ställning. Lagen om rundradioskatt ska inte tillämpas på fysiska personer eller samfund som har sin hemkommun i landskapet Åland. Det motsvarar dagens praxis för teveavgifter.

Undantaget motiveras uttömmande i propositionsmotiven i en passus som handlar om propositionens relation till grundlagen och lagstiftningsordningen. Motiveringen stöder sig på grundlagen och självstyrelselagen för Åland.

¹ RP 29/2012 rd, allmänna motiveringen, s. 23

² RP 29/2012 rd, allmänna motiveringen, s. 4

³ RP 29/2012 rd, allmänna motiveringen. Arbets- och näringsministeriet pekar på vissa aspekter som gäller det statliga stödet. Ministeriet anser också att ändringsförslagen i fråga om rundradiolagens bestämmelser om förhandsprövning och Kommunikationsverkets tillsynsuppgifter ligger i linje med kommissionens meddelande om statligt stöd. Konkurrensverket noterar bl.a. att dess ståndpunkter har beaktats på behörigt sätt och att har ingenting att anmärka på propositionen.

Dessutom godkände högsta domstolen Ålands egen reglering av lokal radio- och teveverksamhet utifrån landskapslagen senast 2011 i anknytning till lagstiftningskontrollen enligt självstyrelselagen.

Kommunikationsutskottets utlåtande

Kommunikationsutskottet anser att propositionen är bra och uttalar sitt stöd för den. Kommentarna gäller främst rundradioskatten för samfund. Utskottet anser att en modell som bygger på resultat är rättvisare än den föreslagna omsättningsbaserade modellen.

I utlåtandet står det också att det finansiella systemet också ska garantera en högkvalitativ och oberoende journalism vid Rundradion. Att medlen samlas in genom en skatt understryker bolagets allmännyttiga uppdrag, vilket i sin tur lyfter fram bolagets ansvar för att fortsatt se till att olika målgrupper har tillgång till tjänster av hög kvalitet.

Utskottet noterar att Rundradion spelar en nyckelroll också i att tillhandahålla nationellt innehåll och främja och finansiera finländsk innehållsproduktion. Det finansiella beslutet kommer därmed att få betydande positiva effekter för hela den finländska sektorn för innehållsproduktion.

Avslutningsvis anser utskottet att det behövs regelbunden uppföljning.

Finansutskottets allmänna bedömning

Finansieringen av Rundradion avses alltså framöver bli garanterad genom en ny rundradioskatt som bestäms och debiteras i samband med den årliga inkomstbeskattningen. Skattskyldiga är alla myndiga personer som är allmänt skattskyldiga i Finland (*rundradioskatt för personer*) och sammanslutningar och samfälliga förmåner (*rundradioskatt för samfund*). Skatten ska antingen vara inkomst- eller omsättningsrelaterad och ha nedre och övre gränser så som beskrivs närmare nedan.

Modellen som bygger på en särskild skatt har valts ut bland olika alternativ som förbereddes i höstas. Det viktigaste urvalskriteriet var social rättvisa i fråga om personer och konsekvens i

fråga om sammanslutningar. De andra alternativen som undersöktes, t.ex. avgifter per hushåll eller bostad eller direkt budgetfinansiering, visade sig på de här punkterna vara mer tungrodda eller mindre insynsvänliga än den skattebaserade modellen. Den direkta skattebaserade finansieringsmodellen framhäver också publikrelationen i Rundradions allmännyttiga tjänster.

Den nya rundradioskatten uppfyller enligt utskottet i allt väsentligt de mål som ställts för den. Den garanterar ett brett och stabilt betalarunderlag och därmed också tillräckliga intäkter. Den är transparent och socialt rättvis eftersom den är inkomstrelaterad. Dessutom undanröjer den de stora problemen med dagens teveavgift, de allt vanligare försummelserna att betala avgiften och de anknytande övervakningsproblemen. Den nuvarande apparatbaserade avgiften är givetvis föråldrad i tekniskt hänseende föråldrad och diskutabel eftersom den är lika stor för alla.

Utskottet ser det också som motiverat att staten får skatteintäkterna, på samma sätt som i fråga om teveavgiften. Rundradion är ett statsägt bolag som har ett lagfäst public service-uppdrag. Skatteintäkterna upptas som intäkt i statsbudgeten, därifrån medlen styrs till statens televisions- och radiofond via ett särskilt anslag.⁴ Från fonden överförs årligen till Rundradion Ab ett belopp som fastställs i lagen om statens televisions- och radiofond. Insynen är alltså säkrad också på den här punkten.

Skattenivån är i propositionen lagd fast på så sätt att de sammantagna intäkterna blir 502 miljoner euro nästa år. Rundradioskatten för personer står för 480 miljoner euro och rundradioskatten för samfund står för 22 miljoner euro. Summorna bygger på statsrådets principbeslut. Samtidigt har det avtalats att kostnaderna för att införa systemet plus de årliga driftskostnaderna ska täckas med skatteintäkter. De väntas bli 2 miljoner euro nästa år. Av de influtna skatterna återstår då ca 500 miljoner euro kvar att in-

⁴ Storleken föreslås bli justerad efter förändringen i kostnadsnivån varje år (RP 29/2012 rd, 3 § 2 mom. i lagförslaget om ändring av lagen om statens televisions- och radiofond).

täktsföras vidare. Summan motsvarar Rundradi-
ons beräknade finansiella behov nästa år. För att
få lika mycket intäkter med dagens system hade
det krävts att tevelicensen höjs från 252 till 275
euro.

Utskottet anser att de här riktlinjerna är en vä-
sentlig och motiverad del av den finansiella lös-
ningen även om öronmärkta särskilda skatter av
den här typen i sig inte är en naturlig del av skat-
tesystemet. Men det exceptionella förfarandet är
acceptabelt i det här enskilda fallet på grund av
Rundradiens särskilda ställning. Public service
bör finansieras med offentliga medel och den
valda lösningen har visat sig vara det bästa alter-
nativet. Det relevanta är att den råder bot på den
långvariga ovissheten om Rundradiens finansie-
ring på ett öppet och hållbart sätt.

Nedan går utskottet i korthet in på vissa as-
pekter av rundradioskatten för personer och
samfund och behandlar till sist behovet av upp-
följning.

Rundradioskatt för personer

Propositionens främsta styrka är att den bygger
på modellen med rundradioskatt för personer,
där dagens avgift per hushåll eller apparat blir en
individuell, inkomstrelaterad rundradioskatt.
Skatten ska vara 0,68 procent av summan av net-
toförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten
enligt inkomstskattelagen eller i vissa fall av en
arbetsinkomst som är större än så⁵, men högst
140 euro. Summor under 50 euro debiteras inte.

Gränserna innebär att skatten inte tas ut om
årsinkomsten är mindre än 7 353 euro. Det hög-
sta beloppet, 140 euro, gäller dem vars inkom-
ster överstiger 20 588 euro. Sammantaget räk-
nar man med att ca 60 procent av de som betalar

rundradioskatt kommer att betala 140 euro och
40 procent mindre eller ingenting alls.⁶

Propositionen är välgrundad, anser utskottet.
Skattenivån med tillhörande nedre och övre
gränser är avpassad så att skatteintäkterna så ex-
akt som möjligt når upp till målnivån, 480 miljo-
ner euro. Skatten kommer att beröra ett brett be-
folkningsunderlag och vara socialt rättvis efter-
som den är inkomstrelaterad. Den stora gruppen
av betalare — uppskattningsvis 3,9 miljoner per-
soner — innebär som sagt att den genomsnittli-
ga avgiftsbördan för enskilda personer minskar.⁷

Förändringen på hushållsnivå märks tydligt:
avgiftsbördan kommer att minska med 82 euro i
genomsnitt för hushållen som betalar rundradio-
skatt. Störst nytta får enpersonshushåll som be-
talat teveavgift. Avgiftsbelastningen för dessa
hushåll sjunker från beräknade 275 euro nästa år
till 140 euro eller mindre. Den här typen av hus-
håll utgör nästan hälften av alla hushåll.

Av de här orsakerna ser utskottet det heller
inte som behövligt eller i övrigt motiverat att in-
föra enstaka undantag med avseende på vem som
är skattskyldig. Det eventuella behovet att göra
en bedömning i frågan, som kommunikationsut-
skottet nämner, föranleder alltså inga vidare åt-
gärder.

Rundradioskatt för samfund

Skattegrunden. Skattemodellen för företag har
visat sig vara det mest problematiska med refor-
men. I och för sig är den konsekvent eftersom
den berör alla sammanslutningar som bedriver
företagsverksamhet eller jordbruk. Men den
bygger på företagets omsättning och inte resulta-
tet och berör därför inte alla rättvist på samma
sätt som rundradioskatten för personer. Proble-
met undanröjs heller inte av att den nedre grän-
sen för omsättningen går vid 400 000 euro. Lön-

⁵ Arbetsinkomsten ska användas som grund om den
fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension
för företagare eller lagen om pension för lantbruksfö-
retagare överstiger summan av nettokapitalinkomsten
och nettoförvärvsinkomsten. Skatten ska alltså också
gälla personer som bara har obetydliga skattepliktiga
inkomster men som i egenskap av företagare t.ex. har
skattefria inkomster från vinstutdelning.

⁶ Uppskattningsvis 17 procent av alla myndiga in-
komsttagare kommer inte att behöva betala skatt på
grund av små inkomster.

⁷ Jämförelsevis var det ca 1,88 miljoner teveanmälning-
ar i slutet av 2011 och avgiftsutfallet för 2010 var
446,6 miljoner euro.

samheten varierar nämligen i olika branscher och omsättningen är inte något kommensurabelt mått på den. Sämst blir villkoren för de företagare som själva betalar rundradioskatt för personer och dessutom för sitt företag som överstiger omsättningsgränsen men har ett lågt resultat.

Den omsättningsbaserade skattemodellen väger alltså inte in några aspekter som gäller företagets betalningsförmåga och likabehandlar inte de skattskyldiga. Enligt utredning står det klart att skatten till största delen kommer att beröra en ganska liten grupp små och medelstora företag. Detta bör beaktas när man bedömer propositionen, även om den föreslagna skattenivån på 350 eller 700 euro i sig är ganska måttfull. För stora företag kommer skatten att bara vara nominell.

Utskottet håller fast vid att sammanslutningarnas skatt sammanlagt ska vara 22 miljoner euro så som det har avtalats. Men för att skatten ska bygga på sammanslutningens faktiska betalningsförmåga och vara lika rättvis som skatten för personer, bör bolagets beskattningsbara resultat användas som skattegrund i stället för omsättningen. Den föreslagna skattenivån kan dessutom justeras både nedåt och uppåt. Då finns det möjligheter att ta fram en modell som är rättvis och uppfyller intäktsmålet.

Utskottet har utrett en rad alternativa resultatbaserade modeller under behandlingen av ärendet. Det står klart att det inte finns någon lika skatteneutral modell som fullständigt likabehandlar sammanslutningar, med tanke på att det finns så många olika former av företag och produktiviteten varierar inom olika sektorer.

Den bästa modellen visade sig ändå vara en linjär skattemodell som börjar vid en beskattningsbar inkomst på 50 000 euro. Om den beskattningsbara inkomsten för skatteåret understiger gränsen, ska företaget inte påföras någon rundradioskatt för samfund. Det betyder att de allra minsta företagen undantas från skatten. Den nedre gränsen för skatten går i övrigt vid 140 euro och stiger med 0,35 procent i fråga om den del som överstiger 50 000 euro. Det högsta skattebeloppet är dock 3 000 euro.

När betalarunderlaget breddas så här och de fasta nedre och övre gränserna ändras blir skat-

ten rättvisare för sammanslutningar också. Den lineära egenskapen och den fasta övre gränsen garanterar att ingen kategori av företag får en oskäligt stor skattebelastning.

Utskottet föreslår en ändring som gäller detta. Förslaget motiveras i detaljmotiven.

Skattskyldigheten för staten, kommunerna och församlingarna. Ovan har utskottet ansett det konsekvent att skatten berör alla sammanslutningar. Då blir skattskyldigheten exakt avgränsad och skattegrunden heltäckande och logisk.

Eftersom staten och dess inrättningar, kommunerna, kommunalförbunden, församlingarna och övriga religionssamfund är samfund som avses i inkomstskattelagen, räknas de också som skattskyldiga. De ska alltså betala 350 eller 700 euro i rundradioskatt på de grunder som närmare beskrivs i propositionen. När det gäller statliga beskattningsenheter och församlingar är villkoret dessutom att de bedriver företagsverksamhet eller jordbruk vars omsättning för skatteåret är minst 400 000 euro. Skattenivån för kommuner är i sin tur knuten till summan av kommunalskatterna, eftersom kommunerna inte är skyldiga att betala skatt för näringsverksamhet som de bedriver inom sitt eget område. Omsättningen är alltså inte lämplig som generell skattegrund för kommunerna. Men det blir ändå en stor förändring jämfört med dagens avgift per apparat.

Utskottet anser inte att det är lämpligt att påföra de här skattetagarsamfunden rundradioskatt. Skattskyldigheten skulle de facto vara ganska formell och slumpmässig. Dessutom är den planerade skattegrunden för kommuner mycket konstgjord. Neutraliteten eller intäktskraven för skatten kräver heller inte att de här samfunden ska vara skattskyldiga.

Läget förändras knappast även om skattebeloppet höjdes utifrån den ovan föreslagna modellen för företag. Om rundradioskatten för kommuner differentierades vid t.ex. 1 500 och 3 000 euro skulle de årliga intäkterna bli uppskattningsvis 720 000 euro. Med den modell som regeringen föreslår skulle intäkterna på motsvarande sätt bli ca 170 000 euro per år.

Sammantaget bedömt måste man dessutom beakta att kommunerna föreslås få totalt 0,6 miljoner euro i kompensation för den minskade utdelningen av samfundsskatten enligt den generella skrivningen i regeringsprogrammet. I utdelningen ska hänsyn tas både till statens ställning som mottagare av rundradioskatt och till hur rätten att dra av rundradioskatten påverkar samfundsskatteintäkterna jämfört med nuläget.

För att beskattningen ska bli enkel och transparent föreslår utskottet att staten, kommunerna och församlingarna befrias från rundradioskatt. Det betyder att den planerade kompensationen till kommunerna bör slopas. Kommunernas villkor kommer i varje fall att förbättras, eftersom den slopade teveavgiften — och nu också den slopade rundradioskatten — gör att deras kostnader sjunker betydligt.

Förslaget förenklar den över lag exceptionella skattemodellen. Därför anser utskottet att inte heller skrivningen i regeringsprogrammet är bindande i det här enskilda fallet. En ändring i båda riktningarna är alltså möjlig och för kommunsektorn fördelaktig.

Ändringsförslagen motiveras i detaljmotiven.

Skattskyldigheten för bostadsaktiebolag och samfällda förmåner. Utskottet föreslår att skattemodellen förenklas även så att också bostadsaktiebolag och samfällda förmåner befrias från skattskyldighet. De är nu med främst med tanke på modellens integritet. Men skattskyldigheten är de facto nästan bara en formalitet, för det finns knappt några bostadsaktiebolag eller samfällda förmåner som uppfyller kriterierna. Det samma gäller samfällda skogar, eftersom det inte betraktas som jordbruk att endast bedriva skogsbruk.

Ändringen påverkar alltså inte skatteintäkterna i nämnvärd mån. Däremot åtgärdas onödig oklarhet om skattskyldigheten.

Ändringsförslaget motiveras i detaljmotiven.

Uppföljning.

Det generella syftet med finansieringsmodellen är att skatteintäkterna och det belopp som erlaggs till Rundradion Ab åtminstone på längre

sikt ska motsvara varandra. Finansministeriet och kommunikationsministeriet kommer att följa upp det totala inflödet av rundradioskatt och de medel som erlaggs till Rundradion Ab ur statsbudgeten. Skattegrunderna justeras vid behov. Men det föreslås inga särskilda bestämmelser om förfarandet, utan ministerierna ska i samråd bedöma justeringsbehovet.

Utskottet anser att det planerade förfarandet är ändamålsenligt och flexibelt. Indexeringen av det årliga anslaget till Statens televisions- och radiofond avgörs separat av kommunikationsutskottet. Därför tar utskottet inte ställning till detta här.

Rundradioskatten är trots allt ett nytt slags skatt som kombinerar element av skatte- och avgiftstyp. Det är därför viktigt att ge akt på effekterna, skatteneutraliteten och den sociala rättvisan i fråga om skatten.

Detaljmotivering

Lagförslag 1 (Lag om rundradioskatt)

1 § 3 mom. Paragrafen gäller tillämpningsområdet för rundradioskatten. Lagen ska tillämpas både på fysiska personer och samfund. I 1 § 3 mom. föreslås det att samfällda förmåner ska jämföras med samfund så att de också omfattas av rundradioskatten. Men utskottet anser detta inte vara motiverat. Utskottet föreslår därför att 3 mom. utgår. På så sätt undantas samfällda förmåner helt och hållet från tillämpningsområdet.

3 § 1 mom. Paragrafen föreskriver om rundradioskatt för samfund. Ovan har utskottet förespråkat en modell som bygger på samfundets beskattningsbara inkomst i stället för på omsättningen. Utskottet föreslår en ändring som gäller detta i 1 mom. Rundradioskatt ska alltså betalas av samfund enligt inkomstskattelagen som i Finland bedriver rörelse eller utövar yrke enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet eller bedriver lantbruk enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk och vars beskattningsbara inkomst för skatteåret är minst 50 000 euro. Skattebeloppet är då 140 euro. Till den del som

den beskattningsbara inkomsten överstiger 50 000 euro ska skattebeloppet vara 140 euro förhöjt med 0,35 procent, dock högst 3 000 euro.

3 § 2 och 3 mom. I 2 mom. föreskrivs det om skattegrunderna i fråga om staten och i 3 mom. om skattegrunderna i fråga om kommunerna. Rundradioskatten för församlingar bestäms enligt huvudregeln för samfund. Ovan har utskottet ansett det motiverat att befria de här aktörerna från rundradioskatt. Således bör 2 och 3 mom. utgå. I 3 § 4 mom., som blir 3 § 2 mom., ska särskilt föreskrivas om befrielsen från skatt.

3 § 4 mom. Momentet föreskriver om samfund som är befriade från rundradioskatt. Det rör sig om samfund som är befriade från inkomstskatt, som Finlands Bank, Rundradion Ab och utländska dödsbon. Utskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras med staten och dess inrättningar, kommuner och samkommuner, församlingar och religionssamfund, så som det föreslås i motiveringen till 3 § 2 och 3 mom. ovan. De här aktörerna behöver alltså inte betala rundradioskatt.

Lagförslag 4 (Lag om ändring och temporär ändring av lagen om skatteredovisning)

12 §. I 1 mom. ingår bestämmelser om hur samfundsskatten ska fördelas mellan olika kategorier av skattetagare.

Rundradioskatten för samfund, dvs. 22 miljoner euro, föreslås ingå i statens andel av intäkterna från samfundsskatten. Dessutom beaktas hur mycket rätten till avdrag för rundradioskatt minskar intäkterna från samfundsskatten. Den beräknade summan är 2,8 miljoner euro. Hur utdelningen till kommunerna följaktligen minskar har i enlighet med regeringsprogrammet vägts in i lagförslaget.

Utskottet har ovan föreslagit att staten, kommunerna och församlingarna befrias från rundradioskatt och att kompensationen till kommunerna samtidigt slopas. Detta får återverkningar på utdelningen till skattetagarna. Utskottet föreslår därför att statens utdelning är 74,90 procent och kommunernas utdelning 23,25 procent av sam-

fundsskatten. Församlingarnas utdelning ska vara 1,85 procent av samfundsskatten, så som regeringen föreslår.

Dessutom föreslår utskottet att 2 mom. ändras med hänsyn till de ändringar som görs i 1 mom.

12 b §. Paragrafen föreskriver om temporär utdelning till skattetagargrupperna skatteåret 2013. Utskottet föreslår justeringar utifrån 12 § så att statens utdelning av samfundsskatten är 69,52 procent och kommunernas 28,23 procent. Församlingarnas utdelning förblir oförändrad, alltså så som regeringen föreslår.

Utskottet föreslår att 2 mom. ändras med hänsyn till de ändringar som görs i 1 mom.

Lagförslag 6 (Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen)

124 § 3 mom. Paragrafen föreskriver om hur skatten fastställs, alltså bl.a. om en progressiv skatteskala för förvärvsinkomster och en inkomstskattesats för samfund.

I 3 mom. finns bestämmelser om skattesatserna för inkomster som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund får från fastigheter. Hur skatten från dessa samfund ska fördelas mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning och därför föreslås 3 mom. bli justerat utifrån de ändringar som görs i 12 § i den lagen.

Ovan har utskottet föreslagit ändringar i 12 § i lagen om skatteredovisning. Inkomstskattelagens 124 § 3 mom. behöver följaktligen justeras. Inkomstskattesatsen bör därmed vara 6,1496 procent för de samfund som är skyldiga att betala skatt till kommuner och församlingar och 5,6963 procent för de samfund som ska betala skatt bara till kommuner.

124 b §. Paragrafen föreskriver hur skatten bestäms skatteåret 2013. Utskottet föreslår att den justeras på samma grunder som ovan. Inkomstskattesatsen bör följaktligen vara 7,4677 procent för de samfund som är skyldiga att betala skatt till kommuner och församlingar och 6,9164

procent för de samfund som ska betala skatt bara till kommuner.

godkänner lagförslag 1, 4 och 6 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2, 3, 5, 7–10 utan ändringar och

1.

Lag

om rundradioskatt

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

(1 och 2 mom. som i RP)
(3 mom. *utesl.*)

2 §

(Som i RP)

3 §

Rundradioskatt för samfund

Samfund enligt inkomstskattelagen som i Finland bedriver rörelse eller utöver yrke enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) eller bedriver lantbruk enligt

inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) och vars beskattningsbara inkomst för skatteåret är minst 50 000 euro ska betala 140 euro i rundradioskatt plus 0,35 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 50 000 euro. Skattebeloppet ska dock vara högst 3 000 euro.

(2 och 3 mom. *utesl.*)

Staten och dess inrättningar, kommuner, samkommuner, församlingar, religionssamfund, bostadsaktiebolag, samfund som är befriade från inkomstskatt (*utesl.*) enligt 20 § i inkomstskattelagen och utländska dödsbon ska inte betala rundradioskatt.

4—6 §

(Som i RP)

4.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 3 § 3 mom. samt 12 och 12 b §, sådana de lyder, 3 § 3 mom. i lag 607/2009 samt 12 och 12 b § i lag 1525/2011, och *fogas* till 11 §, sådan den lyder i lag 724/2004, ett nytt 2 mom. som följer:

3 och 11 §
(Som i RP)

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 74,90 procent, kommunernas utdelning 23,25 procent och församlingarnas utdelning 1,85 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så att kommunernas andel är 92,6295 procent och församlingarnas andel 7,3705 procent.

12 b §

*Skattetagargruppernas utdelning skatteåret
2013*

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten så att statens utdelning är 69,52 procent, kommunernas utdelning 28,23 procent och församlingarnas utdelning 2,25 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så att kommunernas andel är 92,6181 procent och församlingarnas andel 7,3818 procent.

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

6.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom. och 124 b §, sådana de lyder i lag 1515/2011, och
fogas till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1170/1998, 716/2004, 1088/2005 och 1227/2005, ett nytt 8 mom. som följer:

31 §
(Som i RP)

124 §

Fastställande av skatten

väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,1496 procent. Angående fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskattesatsen för samfund enligt 21 § 2 mom. är 5,6963 procent.

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och

124 b §

Fastställande av skatten skatteåret 2013

Med avvikelse från bestämmelserna i 124 § 3 mom. är inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 7,4677 procent. An-

gående fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskattesatsen för samfund enligt 21 § 2 mom. är 6,9164 procent.

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 13 juni 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Sampsa Kataja /saml
Anneli Kiljunen /sd (delvis)
Esko Kiviranta /cent
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent
Sari Sarkomaa /saml
Osmo Soininvaara /gröna (delvis)

Astrid Thors /sv
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänt
Pia Viitanen /sd
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna (delvis)
Esko Kurvinen /saml
Riitta Myller /sd (delvis)
Raimo Piirainen /sd (delvis)
Eero Reijonen /cent (delvis)
Tuula Väättäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.